

PAIKALLINEN LAUSUNTO

alkoholihallinnon ja ehkäisevän päihdetyön tukena

Mistä kyse?

Kun alkoholilupa-asian käsittelyyn halutaan tietoa paikallisista olosuhteista ja erityispiirteistä, kunta voi välittää kootusti keskeisten toimijoiden näkemyksiä.

Miksi?

Vähemmän haittoja
– enemmän turvallisuutta ja tuottoa.

Toimipaikan asianmukaisuuden arvioinnissa tarvitaan paikallista asiantuntemusta.

Lausunnolla lakiperusta

- Alkoholilaki
- Hallintolaki
- Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä

PAIKALLINEN NÄKEMYS MAHDOLLISISTA ALKOHOLIHAITOISTA

Kun elinkeinonharjoittaja hakee lupaa alkoholijuomien myyntiin tai anniskeluun, tulee viranomaisen hankkia asian käsittelyyn tarvittavat tiedot. Paikallisten olojen tuntemukseen pohjautuva arvio alkoholin myynnin tai anniskelun vaikutuksista toiminta- ja asuinympäristössä täydentää elinkeinonharjoittajan ja muiden viranomaisten toimittamia tietoja. Se antaa asukkailla mahdollisuuden ilmaista näkemyksensä anniskelupaikkojen ja vähittäismyyntipisteiden sijainnin sopivuudesta alueelle.

MILLOIN LAUSUNTO PAIKALLISISTA OLOSUhteista TARVITAAN

Lupaviranomainen myöntää toistaiseksi voimassaolevat ja tilapäiset anniskeluluvat ja alkoholijuomien vähittäismyyntiluvat sekä käsittelee muutokset lupaehtoihin, kuten anniskeluaikaan ja tiloihin tai omistuspohjaan ja vastuuhenkilöiden vaihdoksiin liittyen.

Lupaviranomaisen tekemässä lupaharkinnassa arvioidaan muun muassa luvanhakijan luotettavuuden sekä tilojen soveltuvuuden lisäksi toimipaikan ja -tilojen asianmukaisuus, kun kyseessä on:

- paikka, joka on pääosin lapsille tai nuorille tarkoitettujen tai heidän käyttämiensä tilojen yhteydessä tai välittömässä läheisyydessä tai paikka, jossa elinkeinotoiminnan katsotaan kohdistuvan pääosin lapsiin ja nuoriin
- urheilutapahtuma tai tilaisuus, joka on perhetapahtuma tai johon osallistuu runsaasti lapsia ja nuoria
- sijainti, jossa toiminnasta voi aiheutua häiriöitä tai muita kielteisiä seurauksia asuinympäristölle, yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle tai yhdyskunnan palveluille ja toiminnoille.

Paikallinen kuuleminen on erityisen tärkeää silloin, kun haetaan uutta anniskelulupaa, anniskeluaajan jatkamista tai ulkoaluetta tai anniskeluaajan tai asiakaspaikkojen lisäämistä ulkoalueella tai kun toiminnasta on jo koitunut häiriöitä. Vähittäismyynnin osalta lausunnoissa arvioidaan myyntipaikan asianmukaisuutta suhteessa kunnan palveluihin ja toimintoihin.

PROSESSISTA HYÖTYÄ KAIKILLE OSAPUOLILLE

Alkoholihallinto	Luvanhakija ja -haltija	Paikallinen ehkäisevä työ
<ul style="list-style-type: none"> • Mahdollistaa monialaisuuden kautta kokonaisvaltaisen lupaharkinnan. • Vahvistaa ennakoivaa ja yhdenvertaista työtettä lupa-asioissa ja valvonnassa. • Tukee yritysten tasavertaisia toimintaedellytyksiä. • Vähentää myöhempiä valituksia anniskelusta. • Edistää vastuullista myyntiä ja anniskelua. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tukee elinkeinon ennakoivaa omavaltontaa jo toiminnan suunnitteluvaiheessa. • Auttaa hahmottamaan mahdollisia ongelmia ennalta ja etsimään haittoja vähentäviä toimintatapoja. • Mahdollistaa yhteistyön lähiympäristön kanssa ristiriitojen välttämiseksi • Minimoi oman toiminnan ympäristölle aiheutuvat häiriöt ja muut haitat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vahvistaa saatavuuden sääntelyä paikallisesti. • Tarjoaa työkalun alkoholin käytöstä muille ihmisille sekä asuin-, opiskele- ja työympäristöille aiheutuvien haittojen esilletuomiseen. • Antaa asukkailla mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa haittojen vähentämiseen. • Tukee päihtymykseen liittyvien häiriöiden, väkivallan, tapaturmien sekä onnettomuuksien vähentämistä.

Miten?

Lausuntopyynnössään lupaviranomainen kertoo miksi ja mistä tarkalleen ottaen paikallista tietoa ja näkemyksiä halutaan. (Alkoholilaki 21d§).

Lausunnon koostaminen sopii luontevasti esimerkiksi ehkäisevän päihdetyön koordinaattorille tai yhdyshenkilölle, joka toimii yhteistyössä kunnan johdon nimeämän toimielimen sekä monialaisten verkostojen kanssa.

KÄTTÄ PITEMPÄÄ

- Fors R ym. (toim.) Paikallinen alkoholi-, tupakka- ja rahapelihaittojen ehkäisy – Käsikirja yhdessä toteutettavaan Pakka-toimintamalliin. THL, 2013.
- Alkoholiasiat ravintolassa Valvira, Ohje 2/2016.
- Alkoholijuomien vähittäismyynti elintarvikeliikkeissä. Valvira, Ohje 1/2016.

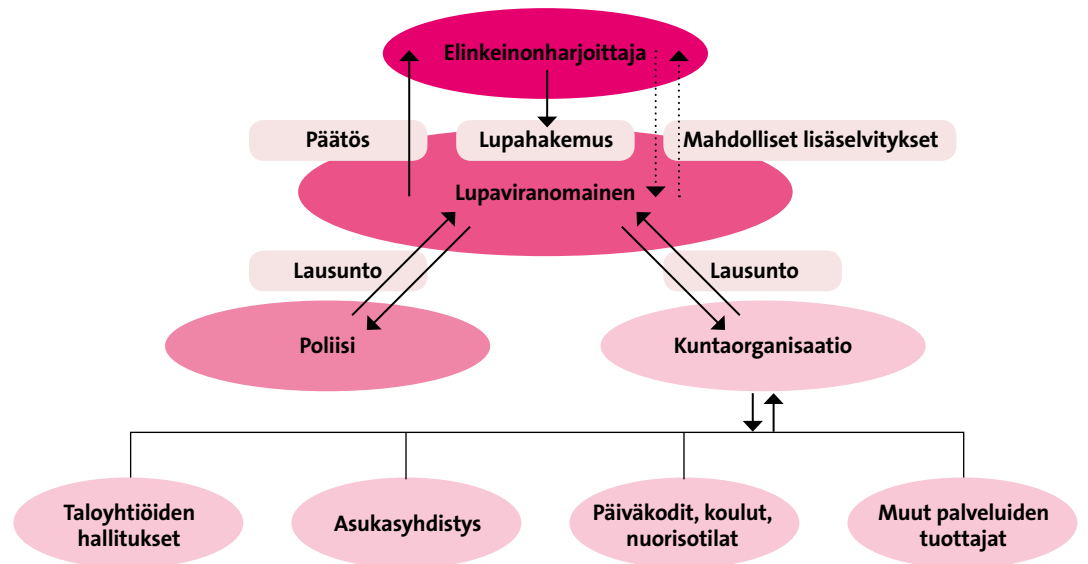
LISÄTIETOJA

STM. Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma.
Julkaisuja 19/2015.

www.valvira.fi >
Alkoholihallinnon valtakunnallinen valvontaohjelma

www.thl.fi/ehkaisevapaihdeyto >
Ehkäisevän päihdetyön menetelmät > Verko-Pakka ehkäisevään päihdetyöhön > Toimivat käytännöt ja työkalut

LUPALAUSUNTOPROSESSI KOKONAISUUDESSAAN

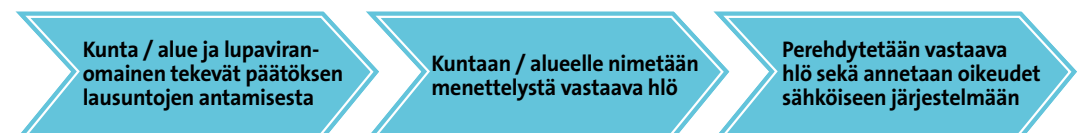

PAIKALLINEN LAUSUNTO KÄYTÄNNÖSSÄ

Lupaviranomainen lähettää lausuntopyynnön nimetylle vastuuhenkilölle kunnassa hyödyntäen sähköistä järjestelmää. Paikallisen lausunnon koostamisesta vastaava ottaa tarpeen mukaan yhteyttä lupaharkinnan kohteena olevan toimipaikan läheisten taloyhtiöiden hallituksiin, asukasyhdistykseen, lähialueen päiväkotiiin tai oppilaitokseen sekä muihin yrityksiin ja viranomaisiin. Myös mahdollisia monialaisia työryhmiä voi hyödyntää (esim. Pakka-toiminnan tarjontatyöryhmää). Lausunnossa esitetään perusteltuja näkemyksiä tai kokemuksia, jotka koskevat nimenomaan lupaharkinnan kohteena olevaa toimintaa ja paikkaa. Lausuntoa voi täydentää yhteinen kuulemistilaisuus tai neuvonpito.

Lupaviranomainen hyödyntää lupaharkinnassaan paikallisen lausunnon lisäksi elinkeinonharjoittajan ja muiden viranomaisten tuottamia tietoja. Lausuntojen perusteella kuullaan luvanhakijaa erityisesti sellaisissa tapauksissa, joissa ilmenee mahdollisia luvan rajoittamistarpeita tai epäkohtia.

MITEN TOIMINTATAPA KÄYTTÖÖN PAIKALLISESTI

PAIKALLINEN LAUSUNTO PARHAIMMILLAAN...

- Lisää avointa vuorovaikutusta, mikä auttaa ehkäisemään ongelmia ja hälventämään turhia huolia.
- Syventää tapauskohtaista harkintaa ja antaa mahdollisuuden sovittaa yhteen erilaisia tarpeita.
- Lisää luvanhakijan ja -haltijan tietoisuutta omasta toimintaympäristöstään.
- Vähentää mahdollisia toimintaa haittaavia ristiriitoja sekä hallinnollisia seuraamuksia.
- Antaa asukkaille mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa oman elin- ja toimintaympäristönsä asioihin.
- Yhdistää alkoholihallinnon ja -valvonnan paikalliseen hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitteluun.
- Edistää alkoholihaittojen ehkäisyä.